

ВАШЫЯ ПРАВЫ

Калі вы **НЕ БЫЛІ ЗАТРЫМАНЫ**, але будзеце дапытаны, як падазроны.

1/2

1. Права на канфідэнцыйную кансультацыю з адвакатам і прававую дапамогу на працягу допыту

A. Калі

- Дапытваемы мае права на канфідэнцыйную кансультацыю з адвакатам да пачатку допыту і яго прававую дапамогу на працягу допыту.
- Калі учынкi, аб якіх будуць распытваць, караюцца турэмным зняволеннем, прымяняецца працэдура, прадугледжаная пунктам С.

B. Выбар адвакату

- Грамадзянін мае права абіраць абаронцу на свой погляд.
- Грамадзянін мае права цалкам ці часткова бескаштоўна карыстацца дапамогай абаронцы ва ўмовах (абставінах), вызначаных сістэмай прававой дапамогі. Грамадзянін мае права запрасіць, каб яму быў прадастаўлены дакумент, у якім выкладаюцца такія ўмовы (абставіны). Пасля гэтага ён можа звярнуцца з хадайніцтвам ў аддзел юрыдычнай дапамогі Калегіі адвакатаў.

C. Парадак правядзення канфідэнцыйнай кансультацыі

Калі затрыманаму быў накіраваны пісьмовы заклік, у якім пералічаны правы, указаныя у пунктах 1-4, і ўказана, што прадугледжваецца, каб ён правёў кансультацыю з адвакатам перад допытам:

- Затрыманаму ня будзе прадастаўлена адтэрміноўка, паколькі ён ўжо меў магчымасць пракансультавацца з адвакатам.
- Калі затрыманы не звярнецца за дапамогай да адваката, ён мае быць інфармаваны аб сваім праве захоўваць

маўчанне да пачатку допыту. (гл. таксама п.3)

Калі затрыманаму не было накіравана пісьмовага закліка ці быў накіраваны няпоўны пісьмовы заклік:

- Затрыманы можа толькі адзін раз папрасіць, каб допыт быў перанесены на больш позні час, каб мець магчымасць пракансультавацца з сваім адвакатам.
- Затрыманы можа вырашыць пагаварыць са сваім адвакатам па тэлефоне, пасля чаго можа пачацца допыт.
- Затрыманы можа пачакаць, пакуль яго адвакат прыбудзе да месца, дзе праводзіцца допыт.

D. Юрыдычная дапамога падчас допыту.

Адвакат павінны забяспечыць:

- Захаванне праў свайго падабароннага на адмову даваць паказанні і растлумачанні, а таксама права на адмову сведчыць супраць сябе;
- Паважлівыя адносіны да падахоўнага падчас допытаў без ягонага прымушання ці супрацьзаконнага ціску на яго;
- Паведамленне падахоўнага аб ягоных правах, а таксама захаванне прававых нормаў падчас допыту.

Калі на гэтым этапе ў адваката ёсць якія-небудзь заўвагі, ён мае права неадкладна ўнесці іх ў пратакол допыту. Адвакат можа накіраваць хадайніцтва аб правядзенні канкрэтнага расследавання ці аб апытанні канкрэтнай асобы. Ён можа запрасіць растлумачанне пастаўленых пытанняў. Ён можа прадаставіць каментарыі адносна расследавання і допыту. Ён не мае права адказваць замест падахоўнага ці перешкаджаць допыту.

ВАШЫЯ ПРАВЫ

Калі вы **НЕ БЫЛІ ЗАТРЫМАНЫ**, але будзеце дапытаны, як падазроны.

2/2

Е. Адмова ад права на канфідэнцыйную кансультацыю з адвакатам.

Дапытваемы не павінен карыстацца правам канфідэнцыйнай кансультацыі з абаронцай.

Дапытваемы на свой погляд можа адмовіцца ад гэтага права, сур'ёзна абдумаўшы наступствы, калі:

- Ён паўналетні;
- Падпісаў і ўласна датаваў дакумент, маючы такую юрыдычную сілу.

2. Кароткая інфармацыя аб фактах

- Дапытваемы мае права азнаёміцца з кароткім выкладаннем фактычных абставін, звязаных з прадметам допыту.

3. Права на адмову даваць паказанні і растлумачанні

- Дапытваемы не абавязаны сведчыць супраць сябе ні на адным з этапаў допыту.
- Пасля таго як асоба дапытвара будзе ўстаноўлена, ён мае права даваць паказанні і растлумачанні, адказаць на зададзеныя пытанні або захоўваць маўчанне.

4. Іншыя правы на допыце

Перад пачаткам допыту грамадзяніну паведамляюць пэўныя звесткі. Акрамя кароткага апісання фактычных абставін і паведамлення дапытвара аб тым, што ён мае права адмовіцца даваць сведкі і растлумачанні, яму павінны паведаміць, што:

- Ён мае права патрабаваць даслоўнага пратакавання ўсіх запытаных пытанняў і адказаў на іх.
- Ён мае права запрошваць пэўнае расследаванне ці апытанне пэўнай асобы;

- Яго паказанні могуць выкарыстоўвацца ў якасці доказаў, якія прымаюцца судом;
- Ён не з'яўляецца затрыманым і можа сысці ў любы момант;
- Дапытваемы мае права карыстацца падчас допыту дакументамі, якія знаходзяцца ў яго распараджэнні, калі для гэтага не патрабуецца адтэрміноўка допыту. Падчас ці пасля допыту вы маеце права запытаць аб далучэнні дадзеных дакументаў да адпаведнага пратаколу, ці аб перадачы іх да канцэлярыі суда.

5. У канцы допыту

У канцы допыту дапытвара будзе прадастаўлены пратакол допыту для азнаямлення. Ён таксама мае права папрасіць, каб такі пратакол быў яму зачытаны.

Дапытвара будзе прадастаўляецца магчымасць уносіць змены ці ўдакладненні ў дадзеныя ім сведкі.

6. Дапамога перакладчыка і права на пераклад

- Калі дапытваемы не разумее мовы або не валодае ёю, у выпадку наяўнасці ў апытванага парушэнняў слыху або маўлення, дапытваемы мае права на дапамогу перакладчыка падчас допыту. Такая дапамога аказваецца бескаштоўна.
- Дапытвара могуць прапанаваць весці і ўласныя запісы сведак на сваёй мове.
- Калі дапытваемы не разумее мовы працэсу, ён мае права на пераклад адпаведных фрагментаў ордэра на арышт, пошвы і рашэння суда на тую мову, якую ён разумее. Такая дапамога аказваецца бескаштоўна.

Вы маеце права захаваць дадзенае растлумачэнне вашых правоў.